

Program rada

uz prijavu na natječaj za ravnatelja Zagrebačkog gradskog kazališta KOMEDIJA

Miljenko Puljić

SADRŽAJ

1. **MOTIVACIJSKO PISMO**
2. **ZAGREBAČKO GRADSKO KAZALIŠTE KOMEDIJA**
  - 2.1. Osnovni podaci
  - 2.2. Ustroj
  - 2.3. Djelatnost
3. **POVIJEST KAZALIŠTA KOMEDIJA**
  - 3.1. Osnivanje kazališta
  - 3.2. Repertoar kroz povijest
4. **STRATEGIJA POSLOVANJA 2021. - 2024.**
  - 4.1. SWOT analiza
  - 4.2. Financijska analiza
5. **PERSPEKTIVE RAZVOJA KAZALIŠTA KOMEDIJA**
  - 5.1. **Prostor i infrastruktura**
    - 5.1.1. Prostori kazališta
    - 5.1.2. Povijest prostora na Kaptolu i današnji trenutak
    - 5.1.3. Jazz @ Cabaret klub Kontesa
6. **ANSAMBL KAZALIŠTA KOMEDIJA**
  - 6.1. Edukacija i profesionalno usavršavanje
7. **MARKETING – MARKETING MIX 7P**
8. **PROMOCIJA**
9. **PRODAJA I ODNOSI S PUBLIKOM**
10. **DOMAĆA I MEĐUNARODNA SURADNJA**
11. **NAKLADNIČKA DJELATNOST**
12. **KADROVSKI PLAN**
13. **REPERTOAR**

PRILOZI

1. Dokaz o stručnoj spremi: Poslijediplomski specijalistički studij Poslovne ekonomije Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – ovjerena preslika
2. Dokaz o radu u kulturi: elektronički zapis HZZMO
3. Dokaz o znanju stranog jezika: Škola za strane jezike Lingua Plus
4. Vlastoručno potpisani životopis
5. Prijedlog četverogodišnjeg programa rada s financijskim i kadrovskim planom ostvarenja rada

/dodatni prilozi/

6. Uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak
7. Certifikat za Korporativno upravljanje za članove nadzornih i upravnih odbora te upravnih vijeća /LIDER akademija, Hrvatski institut direktora, ECODA-The European Voice of Directors, /
8. Preslika Potvrde Muzičke akademije o stečenom nazivu Magistra muzike

1. MOTIVACIJSKO PISMO

Moja dugogodišnja profesionalna umjetnička i menadžerska karijera vezana je uz kazalište Komedija i stoga osjećam neizmjernu odgovornost i čast što mogu svoje profesionalno iskustvo, znanje i reference uložiti u daljnji razvoj i kvalitetno upravljanje kazalištem.

Djelovanje i rad u kazalištu *Komedija* započeo sam sredinom osamdesetih godina prošlog stoljeća pripremom za izvedbu mjuzikla *Applause*, kojeg je na scenu postavio redatelj Gene Foot. S tim nezaboravljivim osjećajem zadovoljstva i uspjeha i danas gledam na budućnost i mogućnosti ovog najvećeg, ujedno i jedinog glazbenog Gradskog kazališta.

Nakon tog početnog iskustva s našim kazalištem, dvadeset pet godina sam u domovini i inozemstvu stjecao nova znanja, iskustva i reference. U tom periodu sam javno nastupao kao glazbenik diljem svijeta, vodio Međunarodni festival u Mostaru - Mostarsko proljeće, te devet godina bio ravnatelj Zagrebačke filharmonije. Za to vrijeme sam bio u stalnoj suradnji s kazalištem te članovima ansambla kroz mnogobrojne projekte u zemlji i inozemstvu.

Od 2015. ponovno sam postao uposlenik Kazališta, ovaj put u svojstvu upravitelja marketinga. Iako u krilu uprave i dalje se smatram sretnim dijelom komedijine publike i komedijinog ansambla. Iskustva i znanja koja sam stekao upravljajući institucijama u kulturi, uz izazov mogućnosti upravljanja najvećim gradskim kazalištem je motiv da se javim na natječaj.

Zahtjevno, odgovorno i časno mjesto ravnatelja kazališta je mjesto na kojem mogu pokazati sve kompetencije i znanja koja sam godinama stjecao. Vještine u planiranju, organizaciji i rukovođenju, komunikaciji, poznavanje rada institucija u kulturi, uz trideset i pet godina umjetničkog domaćeg i međunarodnog iskustva čine me motiviranim i kvalificiranim za mjesto ravnatelja.

Spreman sam svoje vrijeme, znanje i dugogodišnje iskustvo dati na raspolaganje kazalištu i Gradu uz želju da sve navedene kao i najveći izazov sa kojim smo suočeni, pandemijom i posljedicama Covid-a zajedno uspješno prevladamo.

S osobitim poštovanjem,

Miljenko Puljić

2. ZAGREBAČKO GRADSKO KAZALIŠTE KOMEDIJA

2.1. Osnovni podaci

NAZIV: ZAGREBAČKO GRADSKO KAZALIŠTE "KOMEDIJA"

ADRESA: Kaptol 9, 10000 Zagreb

DATUM OSNUTKA: 4. studenoga 1950.

OSNIVAČ: Grad Zagreb

IDEJNI ZAČETNICI: Pero Budak i Fadil Hadžić

BROJ ZAPOSLENIH na dan 31.12.2020. 192

GODIŠNJI PRORAČUN (2020.god.) 39.4. mil.kn

UPRAVA

v.d.ravnatelja Damir Lončar

Članovi kazališnog vijeća:

Mirta Balog, v.d. predsjednika Kazališnog vijeća

Marija Sekelez, članica

Davor Ljubić, član

Nevenka Pavleković, članica

Jasna Bilušić, članica

2.2. Ustroj

U Kazalištu su organizirane sljedeće ustrojstvene jedinice:

I UMJETNIČKO - SCENSKA

II TEHNIČKA SLUŽBA

III ZAJEDNIČKE SLUŽBE

I KAZALIŠNI UMJETNICI

1. UMJETNICI

a) solisti

b) orkestar

c) zbor

d) balet

2. STRUČNO UMJETNIČKO OSOBLJE**3. STRUČNO UMJETNIČKO TEHNIČKO OSOBLJE****II TEHNIČKA SLUŽBA****III ADMINISTRACIJA – UPRAVA****2.3. Djelatnost Zagrebačkog gradskog kazališta Komedija**

Djelatnost Zagrebačkog gradskog kazališta Komedija obuhvaća:

- Pripremu i organizaciju te javno izvođenje dramskih, operetnih, mjuzikala i drugih glazbeno-scenskih djela;
- Razvijanje kazališnoga i kulturnog života Grada Zagreba;
- Gostovanja u zemlji i inozemstvu;
- Gostovanja domaćih i inozemnih kazališta;
- Organiziranje i sudjelovanje u posebnim predstavama i priredbama koje su dio gradskog programa;
- Tehničku izvedbu predstava tekućeg repertoara i nove produkcije;
- Proizvodnju i održavanje scenske i kostimske opreme;
- Prijevoz, održavanje i pohranu scenske opreme i tehnike;
- Tehničke i zanatske usluge te nabava i kalkulacija za kazališnu produkciju, održavanje, energetiku i sigurnost objekta;
- Poslovi na održavanju, čuvanju i čišćenju obuhvaćaju osobito: održavanje, čuvanje objekata i opreme, čišćenje unutarnjih prostora i opreme, čišćenje i uređenje vanjskih prostora;
- Izdavanje kazališne literature i drugih publikacija, audio i video zapisa vezanih uz kazalište;
- Skrb o kazališnom fundusu i arhivi podataka;
- Kazalište može obavljati i druge uobičajene djelatnosti i u manjem opsegu, u skladu sa zakonom i drugim propisima;

Kazalište obavlja djelatnost na temelju godišnjeg programa rada. Godišnji program rada Kazališta, u dijelu koji Grad Zagreb utvrdi kao svoju javnu potrebu, financira se iz proračuna Grada Zagreba. Godišnji program rada sadržava i umjetnički program (repertoar) Kazališta.

3. POVIJEST KAZALIŠTA KOMEDIJA

Poslanje, misiju i početke našeg kazališta možda ponajbolje opisuju riječi jednog od utemeljitelja Komedije Pere Budaka (hrvatski književnik, dugogodišnji kazališni djelatnik, redatelj kazališta Komedija 1950.-1953.):

„Teatar je velik i vječan, krhki su oni koji ga vode; kriza je bila u njima. Ljudi iz teatra izgubili su glavu pred velikim pohodom tehnike, ali pokazalo se, da film uza sve svoje kolosalne prednosti, kao što su, na primjer, neusporediva jeftinoća izvanredne mogućnosti kamere, fantastično efikasna propaganda, uza sve to ipak ne može zamijeniti teatar u osnovnoj njegovoj karakteristici: živi čovjek igra pred živom publikom. Ta toliko razvikana kriza kazališta, koja je nastala, kada je teatar bio primoran odreći se monopolističkoga položaja jednoga i sveobuhvatnoga umjetničkoga spektakla, bila je u stvari velika pobjeda unutarnje snage i čistoće naše umjetnosti. Prividno siromaštvo otkrilo se iznenadno kao skrivena ljepota, neprocjenjivo bogatstvo, neiscrpni rudnik stvaralačkih mogućnosti. Mi, kazališni ljudi, spoznali smo, da ono osnovno, što u našoj umjetnosti treba čuvati, njegovati i razvijati, jest čistoća naše igre pred gledaocem, djetinjska vjera u realnost ovoga fiktivnoga, kazališnog svijeta, suptilna komunikativnost, neprestana izmjena stvaralačkih poticaja između pozornice i gledališta, glumca i publike. Nije fraza, da je glumčeva umjetnost životno vezana za impulse iz gledališta i da su pozornica i gledalište u visokim dometima kazališne umjetnosti zapravo jedno jedino tijelo povezano u sebi hiljadama krvnih žilica.“

3.1. Osnivanje

Prema podacima Državnog arhiva u Zagrebu, na osmom redovnom zasjedanju Gradskog narodnog odbora Zagreba održanom 4. IX. 1948. doneseno je rješenje o osnivanju Zagrebačkoga dramskog kazališta (kao prosvjetne ustanove GNO-a sa zadaćom da „u svrhu širenja narodne prosvjete ostvaruje i razvija naprednu kazališnu umjetnost odražavajući (...) društvenu stvarnost, te da radi na odgajanju novih kazališnih kadrova iz redova radničke klase, u pravcu socijalističkog realizma“). Kazalište nije doživjelo treću sezonu, jer je već u listopadu 1950. donesena odluka o njegovoj likvidaciji. U obrazloženju nadležnoga Povjereništva za prosvjetu i kulturu Narodnog odbora Grada Zagreba (NOGZ) navedeno je kako Kazalište u protekle dvije godine, usprkos naporima i izvjesnim uspjesima, nije uspjelo ostvariti dramske izvedbe koje bi kvalitetom i odazivom publike mogle parirati onima Hrvatskoga narodnog kazališta. Ujedno je prihvaćena inicijativa uprave lista Kerempuh za osnivanje nove kazališne ustanove koja bi, poput Kerempuhova vedroga kazališta (1949.–1950.), prikazivala i aktualne teme na satiričan i duhovit način te tako osiguravala veći interes publike. Na 43. sjednici Izvršnog odbora NOGZ-a održanoj 14. X. 1950. doneseno je rješenje kojim se Zagrebačko dramsko kazalište rasformira kao ustanova NOGZ-a. Zgrada, rekviziti, kulise i ostali materijal, kao i sva prava i obveze iz najamnih ugovora za korištenje skladišnih prostora, dani su na raspolaganje upravi lista Kerempuh. Kerempuhovo vedro kazalište osnovano je ujesen 1949. na inicijativu Društva novinara Hrvatske. Kako nije imalo svoju zgradu, izvodilo je repertoar uglavnom jednočinke, skečeve i satirične kolaže na pozornici Radničkoga doma i Maloga kazališta u Frankopanskoj ulici. Djelovalo je u organizaciji novinskoga poduzeća Kerempuh, a vodili su ga Fadil Hadžić i Pero Budak. Glavninu ansambla činili su glumci Hrvatskoga narodnog kazališta. Temeljem rješenja Kerempuh je također preuzeo glumačko i tehničko osoblje. Primopredaja zgrade i inventara izvršena je 24. X. 1950., a izuzimanje Kazališta iz ovlasti Povjereništva za prosvjetu i kulturu te njegova predaja u djelokrug Kerempuha obavljena je 4. XI. 1950. Tako se spojem Zagrebačkoga dramskog kazališta i Kerempuhova vedroga kazališta formirala nova kazališna scena na Kaptolu 9 – Zagrebačko gradsko kazalište Komedija. U njegov su ansambl uz bivše članove Zagrebačkoga dramskog kazališta ušli i pojedinci iz Hrvatskoga narodnog kazališta te odabrani amateri, a otvorenje je slijedilo već 29. XI. 1950. izvedbom satiričnoga kolaža Kerempuhov vedri program. Time su se spojile težnje za još jednom kazališnom dvoranom u gradu i želja za igranjem drugačijeg kazališnog izraza. Komedija je krenula u pravi kazališni život gajeći u svome krilu sve scenske žanrove.

Svatko je tu mogao naći nešto za sebe, ograničenja nije bilo, tek je sadržaj morao biti vedar. U tim teškim poslijeratnim danima osmijeh je bio potreban i dobrodošao.

3.2. Repertoar kroz povijest

Na repertoaru novoosnovanog kazališta ubrzo se nalaze svjetski dramski klasici poput Goldonija, Pirandella, Shakespearea, Ionescua a uz njih i domaći Držić, Brezovački, Cesarec, Matoš, Krleža. *Zemlja smiješka* Franza Lehara je premijerno izvedena u čast osnivanja Kazališta 23.12.1950. čime se glazbene predstave (opereta, mjuzikl, rock opera) u narednih 70. godina stavljaju u fokus ovog kazališta i time zauzimaju trajno programsko opredjeljenje. U povodu pete obljetnice rada kazališta Jakov Gotovac sklada svog *malog Eru* glazbenu igru *Đerdan*. Scenu Komedije bogatile su operete skladatelja Johanna Straussa ml., Franza Lehara, Imre Kalmana, Ive Tijardovića, Jacques Offenbacha, Srećka Albinija, Ivana pl. Zajca sa nevelikim ansamblom no sa vrsnim pjevačima i pjevačicama. Primadona je bila Ruža Cvjetičanin, a neprikosnoveni vladar – tenor Đani Šegina. nezaboravni čardaš kavalir vladao je scenom isto tako snažno kao što je bez zadržke osvajao srca svojih obožavateljica.

1960. Kazalište Komedija postavlja na scenu mjuzikl *Poljubi me Kato* /Cole Porter, Bella&Samuel Spewack/. Sa Broadwaya dolazi plesač i koreograf Ray Harrison koji tim djelom najavljuje novi programski pravac kazališta. Započinje Komedijino kazališno razdoblje koje će zahvaljujući hrabrosti i upornosti Vlade Štefančića donijeti prepoznatljivost i ogromnu popularnost. Kako je sam izjavio „Vjerna publika operetne Komedije je ostala razočarana repertoarnim promjenama no zato je unatoč protivljenju tog dijela javnosti neoperetna publika otkrila da u Zagrebu postoji Kazalište Komedija“.

Na programu se nalaze mjuzikli *Calamity Jane, Irma la Douce, Lady aus Paris, Man of La Mancha, Fiddler on the Roof, Applaus*. Dolaskom XXI stoljeća počelo je na novo razdoblje Komedije, jer je premijerom mjuzikla *Isus Krist Superstar*/svjetska premijera je bila još 1971.god./ u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog započeo intenzivniji zaokret Komedije na inozemne mjuzikle, svjetske hitove koji su našem kazalištu ponovno donijeli veliku popularnost. Premijerno su u kazalištu izvedeni *Chicago, Skidajte se do kraja, Aida, Brilljantin, Kosa, Pia 'f*,...a u to vrijeme u ansambl su došli vrhunski članovi koji su bez problema mogli nositi tako izazovne izvedbe.

Prodor rock opere sredinom 70. sa legendarnim Gubec Begom/Krajač-Metikoš-Prohaska/ otvara posebno i značajno poglavlje Kazališta Komedija. To je bila prva hrvatska i peta svjetska rock opera. Postavljena u dvoranu Lisinski postaje najgledanija produkcija kazališta Komedije (u 212 izvedbi gledalo ju je 438.087 gledatelja). Gričkom vješticom i Crnom Kraljicom zaokružena je rock trilogija a postavljanje pop opere *Jadnici* 1982./ponovno u KDVL/ odmah nakon premijere u Parizu i par godina prije West Enda Kazalište Komedija je pokazalo da je u suvremenim tokovima glazbeno scenskog izričaja.

Domaći mjuzikl je potaknut popularnošću inozemnih mjuzikla kao i kvalitetom ansambla premijerno prikazan 1969. godine. *Velika trka* Milana Grgića i Alfija Kabilja je bila najava velikih uspjeha prvenstveno *Jalta, Jalte* (koja se može nazvati najuspjelijim i najpopularnijim hrvatskim mjuziklom svih vremena) Redali su se u kazalištu između ostalih *Dundo Maroje, Ivan od leptira, O'Kaj, Lady Šram, Romeo i Julija, Car Franjo Josip u Zagrebu, Kralj je gol, Tko pjeva, zlo ne misli*, pa do nedavnih premijernih izvedbi mjuzikala - *Byron* 2017. i *Alphonsin* 2018.

4. STRATEGIJA POSLOVANJA 2021. - 2024.

4.1. SWOT analiza

Kako bismo na pregledan način analizirali trenutačnu poziciju kazališta, njegove mogućnosti i izazove pred kojima se nalazimo napravili smo SWOT analizu. Riječ je o jednom od temeljnih menadžerskih instrumenata, kojima se služimo pri izradi programa ili strategije djelovanja za određeni period. Ovo je analitička metoda koja kroz četiri ključna čimbenika nastoji prikazati snage, slabosti, prilike i prijetnje određene pojave ili situacije. Budući da svaka organizacija treba voditi računa o unutrašnjem i vanjskom okruženju, analiza se može razumjeti kao jednostavan prikaz unutrašnjih snaga i slabosti organizacije, te vanjskih prilika i prijetnji s kojima se organizacija u svom djelovanju suočava.

SNAGE

- bogata tradicija i povijest,
- pozitivna percepcija u zajednici,
- zapaženo djelovanje na lokalnoj i nacionalnoj razini te zemljama u okruženju,
- kvaliteta i prepoznatljivost programa,
- ljudski kapital, koji se očituje u kvaliteti ansambla i autorskim timovima,
- osiguran proračun,
- iskustvo u radu uposlenika,
- popularnost u javnosti članova ansambla,
- Jazz @Cabaret club Kontesa.

SLABOSTI

- neadekvatan prostor za rad (mali kapacitet gledališta, slaba tehnička opremljenost i zastupljenost novih tehnologija, energetska neučinkovitost...),
- starost objekata iziskuje stalne opravke i obnavljanja,
- nemogućnost financiranja obnove iz EU fondova (osnivač nije vlasnik objekata),
- nedostatni alternativni sustavi financiranja,
- nedovoljna međunarodna suradnja,
- nepravovremena kvalitetna organizacija i priprema projekata,
- kratki periodi repertoarnog planiranja sezone,
- nezastupljenost cijelog ansambla u podjelama,
- financijske obveze iz ranijih perioda...

PRILIKE

- projekt nove kazališne kuće,
- profesionalno usavršavanje ansambla i zaposlenika,
- koprodukcijske suradnje s relevantnim kazalištima – povezivanje sa sličnim kazalištima u Europi i svijetu,
- zapošljavanje mladih djelatnika putem stručnog osposobljavanja u kreativnim i produkcijskim sektorima,
- jačanje suradnje s državnim institucijama u kulturi,
- širenje mreže partnera i suradnika,
- sredstva fondova Europske unije i programi EU za međunarodne projekte kazališta /IPA/,
- povratak publike u kazalište nakon pandemije...

PRIJETNJE

- nastavak pandemije i posljedica pandemije Covid-19,
- nemogućnost igranja predstava,
- posljedice financijske krize kulturnoj i kreativnoj industriji,
- slaba kupovna moć građana – pad publike i vlastitih prihoda,
- daljnje smanjivanje financijske podrške od strane osnivača,
- nedovoljna kadrovska obnova ansambla,
- povratak kazališne zgrade stvarnom vlasniku...

4.2. Financijska analiza

Izvore financiranja Zagrebačkog gradskog kazališta Komedija za potrebe ove analize dijelimo na izvore iz Proračuna (primarno Grada Zagreba, koji je ujedno i jedini osnivač) te vlastite izvore (uglavnom prihodi od prodaje ulaznica).

U tablici 1. (period 2017. - 2020.) prikazani su prihodi tijekom zadnje 4 godine, iz čega je vidljivo da više od 80% prihoda čine proračunska sredstva.

Tablica 1.

Godina	2017.	2018.	2019.	2020.
Prihodi iz Proračuna	33.826.635,00	37.291.435,00	35.016.859,00	37.214.232,00
Vlastiti prihodi	6.532.757,00	6.687.691,00	7.273.067,00	2.209.804,00
Ukupno	40.359.392,00	43.979.126,00	42.289.926,00	39.424.036,00
Udio proračunskih prihoda u ukupnim prihodima	83,81%	84,79%	82,80%	94,39%

Prihodima koje kazalište ostvaruje transferima iz proračuna u pravilu su pokriveni izdaci za zaposlene, te dobar dio materijalnih i programskih troškova, što osigurava određenu sigurnost u periodima krize (primjer 2020. godine) gdje su vlastiti prihodi na razini 30% vlastitih prihoda iz prethodnog razdoblja.

Unatoč činjenici da vlastiti prihodi kazališta čine manje od 20% ukupnih prihoda, oni su od izrazitog značaja za kvalitetu programa te vodstvo kazališta ima i najveći utjecaj na ostvarivanje istih.

Nadalje, u tablici 2. je prikaz ukupnih prihoda, rashoda te financijski rezultat za razdoblje 2017. - 2020. iz čega je vidljivo da kazalište generira ukupan manjak prihoda nad rashodima.

Tablica 2.

Godina	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupni prihodi	40.359.392,00	43.979.126,00	42.289.926,00	39.424.036,00
Ukupni rashodi	39.473.832,00	43.060.248,00	46.398.877,00	38.226.834,00
Rez. tekućeg razdoblja	885.560,00	918.878,00	-4.108.951,00	1.197.202,00
Preneseni manjak iz preth. razdoblja	-2.764.376,00	-1.878.817,00	-959.939,00	-5.068.890,00
Ukupno fin. rezultat	-1.878.816,00	-959.939,00	-5.068.890,00	-3.871.688,00

Uočavamo trend rasta vlastitih prihoda do 2020. godine kada su vlastiti prihodi na razini 30% u odnosu na vlastite prihode prethodne godine (uzrok je općepoznat - pandemija uzrokovana virusom Covid-19).

Uvidom u financijske izvještaje za 2020. godinu zaključujemo da je ukupni financijski rezultat za 2020. godinu uzrokovan i metodološkim specifičnostima proračunskog računovodstva (prihodi iz Proračuna za pokriće plaća za 12/2019. te ostale materijalne troškove za 12/2019. uplaćeni su u siječnju 2020. te nisu mogli biti evidentirani u izvješćima za 2020. godinu).

Ukoliko se financijski rezultat 2020. godine korigira za prihod iz proračuna namijenjen pokriću troškova za 12/2020 uplaćen u 1/2021. zaključujemo da je realni financijski rezultat na kraju 2020. godine manjak prihoda nad rashodima u iznosu od 997.000,00 kn.

Iako u cijelom promatranom razdoblju kazalište ostvaruje nepovoljan financijski rezultat, zaključujem da su financijske performanse kazališta (promatrajući samo vlastite prihode) dostatne za konsolidaciju financijskog položaja, te da je nužno povećanje vlastitih prihoda.

Radi razumijevanja financijskih prilika i mogućnosti nužno je sagledati financijski plan Osnivača.

Za provođenje programskog okvira iz točke 2 Zaključka o utvrđivanju osnovnog programskog i financijskog okvira ZGK Komedija za četverogodišnje razdoblje od 2021. do 2024. godine, u Proračunu Grada Zagreba će se osigurati sljedeći financijski okvir ukupnih sredstava (po godinama):

za 2021. - 42.433.000,00 kn;

za 2022. - 43.500.000,00 kn;

za 2023. - 44.000.000,00 kn;

te za 2024. utvrđivanjem na bazi 2023. godine i mogućeg projiciranog rasta proračuna Grada Zagreba za navedene godine.

Iz Zaključka Osnivača vidljivo je da u navedenom razdoblju plan financiranja kazališta iz proračuna ostaje na razini okvirno 37.000.000,00 kuna dok su procjene da će vlastiti prihod kazališta iznositi od 5.433.000,00 do 7.000.000,00 kuna .

S obzirom na planirana sredstva program je planiran kroz više scenarija te odabir pojedinog scenarija ovisi o ostvarenju vlastitih prihoda.

Iako je procjena financijskog okvira iz Zaključka da u 2021. godini slijedi oporavak vlastitih prihoda kazališta, neophodno je kao donju granicu visine vlastitih prihoda koristiti ostvarenje istih u 2020. godini (2,2 milijuna kuna) sa ciljem njihovog povećanja za što je potrebno implementirati niz marketinško-prodajnih kanala i alata.

S obzirom na preneseni manjak prihoda nad rashodima iz 2020. godine, kroz 2021. te 2022. godinu plan je konsolidirati financije te postići proračunsku ravnotežu.

U navedenom periodu moguće je postići navedeni cilj isključivo vlastitim prihodima, no ta činjenica ne isključuje aktivan odnos sa Osnivačem u cilju pokrivanja dijela manjka iz nadležnog Proračuna.

Zaključno, naglasak je na ostvarivanju planiranih vlastitih prihoda u periodu 2021. - 2024. te sukladno dinamici ostvarenja prilagođavati troškove programa imajući u vidu cilj uravnoteženja proračuna kazališta.

5. PERSPEKTIVE RAZVOJA KAZALIŠTA

5.1. Prostor i infrastruktura

Prostori kazališta čine zgrada na adresi Kaptol 9, gdje je velika scena, prostor na Europskom trgu, gdje se nalazi Jazz i cabaret klub *Kontesa*, te na adresi Kaptol 27, gdje se nalaze uprava, tehnika, priručno skladište, umjetničke radionice i pokusna dvorana, prostor u Blatu (Nova bolnica), gdje je glavno skladište kulisa, te na Zagrebačkom velesajmu, gdje sa ostalim kazalištima dijelimo paviljon za skladištenje kulisa. Osnivač je dao nove prostore za upotrebu - Dolac za upravu i Maksimir za stolarsku radionicu. Prostori su u fazi rekonstrukcije.

Prostor za izvođenje repertoara (posebice zahtjevne glazbene produkcije) sukladno protoku vremena i razvoju produkcije u svijetu u slučaju središnje zgrade Komedija postaje iz dana u dan pretijesan i nepodesan za izvođenje. Također razjedinjenost prostora na područje cijelog Grada, gdje su smještene kulise osim velikih troškova prijevoza donose i velike vremenske gubitke. Budući da je pravnom procedurom zgrada vraćena izvornom vlasniku vitalni je interes kazališta Komedija da se izbori da izvorni vlasnik ni na kakav način ne ometa slobodno raspolaganje tog prostora za namjenu kazališta, sve do izgradnje vlastite zgrade. Naravno u osiguranju toga cilja presudnu ulogu ima, prije svih naš Osnivač.

Kapitalnim infrastrukturnim objektom nove zgrade Komedije, njezinim položajem, veličinom, arhitektonskom prepoznatljivošću i tehničkim mogućnostima prostora, dugoročno bismo riješili prostorni problem, a nova zgrada bi kvalitetno pomogla produkcijskoj kvaliteti programa, te ekonomski gledajući smanjenju troškova i bržem povratu investicije (u zahtjevne produkcijske programe). Također bismo zadovoljili potrebe energetske učinkovitosti, koje proizlaze iz odluka EU, a postigli bismo i zadovoljstvo publike te cijele zajednice. Gradnja takvog objekta također je sukladna razvojnoj potrebi Grada.

5.2. Povijest prostora na Kaptolu i današnji trenutak

Otkako se kazalište Komedija, sukladno vremenu i novim produkcijskim potrebama, predstavilo javnosti s produkcijski zahtjevnim glazbenim predstavama, aktualizirana je i potreba za adekvatnom dvoranom. Već 1975. u Lisinskom je izvedena prva hrvatska rock opera Gubec-beg (koja ima posebno poglavlje u povijesti kazališta "Komedija" i hrvatskog glazbenog kazališta uopće), a koju je pogledalo više od 450.000 posjetitelja. Godine 1982. kazališni ansambl na sceni dvorane Lisinski također prikazuje pop-operu Jadnici, a nakon toga u još nekoliko puta izvodi program u Lisinskom, koji je kao koncertna dvorana neadekvatan za potrebe kazališta.

U proteklom razdoblju je zagrebačka publika educirana i upoznata sa svjetskim produkcijama, čime su podignuti standardi i očekivanja, a događa se i turistički razvoj Zagreba, što posljednjih godina pruža velike mogućnosti i opravdava ulaganje u novu dvoranu.

Trenutačno se kazalište Komedija nalazi u nacionaliziranim prostorima koji su vraćeni Crkvi. Zgrada s dvoranom, tzv. Franjevačka dvorana, izgrađena je 1936. uz samostan za potrebe pastoralnoga rada. Prije nacionalizacije iznajmljivana je kao scenski prostor, pa se njome do preseljenja na Trg kralja Tomislava (u tzv. Jeronimsku dvoranu) koristilo i Zemaljsko kazalište lutaka (danas Zagrebačko kazalište lutaka). Zagrebačko dramsko kazalište preuzelo je zgradu temeljem dekreta Predsjedništva vlade. U trenutku preuzimanja u njoj su se nalazili - kako se navodi: dva foajea s garderobama, dvorana s parketom i balkonom s ukupno **600 sjedećih mjesta (danas 432)**, pozornica, nusprostorije u prizemlju, kotlovnica u suterenu, stan gvardijana i 12 sobica na katu.

Grad Zagreb kao vlasnik i osnivač je u proteklom periodu nastojao što kvalitetnije riješiti dotrajalu infrastrukturu te unaprijediti postojeće stanje. Potres je već dotrajale prostore uprave i dijela tehnike učinio neupotrebljivim pa je dobiveni prostor na Dolcu i prostor u Maksimiru potrebno što prije dovesti u upotrebu. Obnovljeno je gledalište u Kazalištu, no potrebno je u skorom periodu riješiti dotrajalu kotlovnici koja zbog starosti predstavlja opasnost od prestanka rada, a zbog njene neefikasnosti troškovi energije ugrožavaju poslovanje. Također sanacija krova kazališta i nasjeda sjeveroistočnog pročelja zgrade spadaju u prioritarno rješavanje.

Kazalište Komedija nije klimatizirano, što dolaskom toplog vremena predstavlja veliki problem za publiku i za izvođače. Zbog toga odigravanja predstava dolaze u pitanje i ranije se prekida sezona.

Pojedinačno restrukturiranje i poboljšanja pojedinih dijelova kazališta za što se Osnivač zauzima u zadnjem periodu čine situaciju donekle održivom no pravi iskorak je gradnja nove dvorane za kvalitetne i tehnički suvremene produkcije. Kaptol kao prepoznatljiva adresa svakako treba i dalje imati kazališnu svrhu sa predstavama primjerenim tom prostoru i veličini gledališta.

5.3. Jazz@Cabaret club Kontesa

Navedeni prostor je odlukom Osnivača na upravljanje dodijeljen kazalištu Komedija te može biti vrlo učinkovito korišten, kao velika mogućnost artikulacije važnih segmenata programa u unutar sveukupnog djelovanja Komedije.

Jazz@Cabaret club Kontesa promišljamo kao spoj dva prostora koji su obilježili Zagreb kulturnim i društvenim sadržajem, a to su Ritz cabaret i BP jazz cluba. Prostor centra grada na adresi Trg Bana Jelačića 9/ Cesarčeva 2a, treba biti nadahnut umjetnički i glazbenim ikonama Zagreba, glazbene i kabaretske prošlosti, lokalne purgerske i svjetske povijesti, vrijednostima i načinom života, koji su Zagreb desetljećima krasile.

Postojanje jazz kluba je pitanje prestiža za svaki grad, koji želi biti na glazbenoj, ali i turističkoj karti svijeta. Iako se 'jazz' ustoličio u metropoli kao temeljni dio glazbene ponude za naše građane, nakon gašenja BP cluba Zagreb je ostao bez kvalitetnog i prihvatljivog prostora. Jazz uz dodatak 'cabaret' je ono što Kontesu stavlja u novi i prepoznatljiv društveni kontekst.

Kabare je forma koja uključuje elemente plesa, pjesme, recitacije i drame. Kazalište Komedija je programski logičan i prirodan spoj sa Kontesom te taj prostor koristi kao svoju drugu „kabaretsku“ scenu. Za razliku od drugih svjetskih metropola, Zagreb do pojave Kontese nije imao takve prostore i programe, pa je zadatak kluba obogatiti kulturnu i turističku ponudu Zagreba.

Kontesa svojim položajem i uređenjem te adekvatnom ponudom i vođenjem može postati okupljalište velikog broja ljubitelja ovih kulturnih sadržaja što dodaje na kvaliteti kako samih građana tako turističke ponude Grada Zagreba. Kao kabaretska scena kazališta ovaj klub je već godinama promišljan u kazalištu Komediji, a programskim sadržajem i općom kvalitetom u narednom periodu klub se može dovesti među deset najboljih europskih jazz clubova. U tom smislu predlažem suradnju s Hrvatskim društvom skladatelja odnosno s Međunarodnim festivalom Jazz.hr. temeljem njihove zainteresiranosti.

Sukladno zaključcima Grada ovaj prostor omogućuje kontinuiranu suradnju sa projektima nezavisne scene, koji njeguju kolorite zagrebačkog miljea na glazbenoj i komediografskoj sceni. Jedan od bitnih ciljeva je Kontesu staviti u funkciju ansambala i promijeniti u potpunosti odnos i percepciju kao nekog stranog tijela u kući. Prostor će biti namijenjen i poticajan za sve kvalitetne autorske projekte samih umjetnika iz svih ansambala. Potencijal kluba do sada nije realiziran te je naprotiv opterećivao kazalište. Stoga je potreban iskreni radikalni pristup svih sudionika kako bi projekt Kontesa zaživio i donio svima korist.

6. ANSAMBL KAZALIŠTA KOMEDIJA

Ansambl kazališta Komedija je spoj iznimno talentiranih pojedinaca, čije umjetničke kreacije u kazalištu i izvan kazališta, osim što su kreativne, motiviraju i autore na stvaranje širokog aspekta djela upravo pisanih za njih.

U cilju dugoročnog promišljanja o ulozi ansambla potrebna su poboljšanja kroz planiranje i praćenje umjetničkog razvoja pojedinih ansambala i svakog pojedinog člana, kakva je bila praksa u temeljima nastajanja ovog, a i svakog dobrog kazališta.

Proces razvoja ansambla je stalan i dinamičan proces koji nikad nije završen i koji uvijek treba voditi, jer onog trenutka kad prestane briga o tome, počinje umjetnička stagnacija. Podaci o zastupljenosti u predstavama članova ansambla zahtijevaju promišljanje o programu i potrebi ravnomjernog upošljavanja umjetničkog ansambla. Pandemija i post-pandemijsko vrijeme donose nove izazove u osmišljavanju programa i repertoara, koji se moraju prilagoditi formom i veličinom. Stoga će korištenje umjetničkih resursa svih pojedinaca ansambala, prostora koje imamo na raspolaganju i dodatno osmišljavanje repertoara manjih formi dovesti do lakše prilagodbe i odgovora izazovima. Time ćemo otvoriti mogućnost ravnomjerne zastupljenosti solista i svih ansambala, dati pažnju svakom pojedincu i učiniti kazalište kvalitetnijim i konkurentnijim.

U sklopu četverogodišnjeg plana i programa, ključno je nastaviti raditi na pomlađivanju ansambala napose pjevačkog i plesnog ansambla, uključujući soliste, zbor i balet, ali ne manje i dramskog ansambla.

Kroz suradnju sa zagrebačkim umjetničkim akademijama Akademijom dramske umjetnosti (ADU) Muzičkom akademijom (MUZA) i školama pjevanja /kao što je npr. Husar & Tomčić/, pratiti ćemo obrazovanje mladih umjetnika iz kazališne domene za preuzimanje kompleksnih zadataka moderne dramske i glazbeno-scenske produkcije, pronalaziti mlade talente i usmjeravati ih, sukladno njihovim afinitetima, prema glazbenim formama mjuzikla i operete, koje su same po sebi specifične i traže od izvođača spoj različitih vještina i talenata, uključujući pjevanje, ples i glumu.

Pronalaženjem takvih talenata i njihovim usavršavanjem, pri kazalištu Komedija, mogao bi se, kroz period od 8-10 godina, kvalitetno obnoviti i podmladiti ansambl u kojem više ne bi postojale jasno određene granice npr. između članova zbora i baleta, koje proizlaze iz sistematizacije radnih mjesta, dok se u izvedbenoj praksi te granice potpuno brišu, osobito kada je u pitanju forma mjuzikla, ali i operete.

Konačni cilj mora biti formiranje kompaktnog, potentnog i polivalentnog ansambla, uz kvalitetan pedagoški rad, kako bi taj ansambl u svakom trenutku mogao odgovoriti izazovima najkompleksnijih djela strane i domaće literature, u kojima članovi ansambla moraju biti u stanju jednako kvalitetno odraditi kako pjevačke i plesne, tako i glumačke zadatke.

U posljednjih godinu dana osvijestila se potreba za brigom o zdravlju. Sukladno tome cilj je osigurati stalnu brigu o ansamblu i djelatnicima. Stoga ćemo nastojati što prije ustanoviti suradnju sa zagrebačkom zdravstvenom ustanovom gdje će se obavljati redovni i specijalistički pregledi, također će se povesti briga o prevenciji ozljeda (balet). Osim što će takav pristup koristiti uposlenicima, kazalište će imati kvalitetne informacije koje će pridonijeti kvalitetnom poslovnom planiranju.

6.1. Edukacija i profesionalno usavršavanje

Edukacija i profesionalno usavršavanje je jedan od važnijih segmenata strategije, sa ciljem održavanja kvalitetnih kazališnih programa, te spremnost i otvorenost za izvođenje najkvalitetnijih glazbeno-scenskih i komediografskih djela sukladno svjetskim trendovima. Odnosi se to na stalno i kontinuirano ulaganje u edukaciju i profesionalno usavršavanje glumca, pjevača, plesača, glazbenika i njihovo sazrijevanje u ansamblu, u cjelini i pojedinačno.

Vokalni i glumački pedagozi, umjetničke radionice i seminari su potreba cijeloga ansambla. Također kroz seminare i umjetničke radionice u kojima bi, kao voditelji sudjelovali umjetnici kazališta Komedija, uz domaće i inozemne eksperte, polaznici bi imali mogućnost edukacije u segmentu pjevanja, glume i plesa, a kazalište uvid u eventualni budući kadar kazališta.

Kadrovi su resurs koji najviše daje na vrijednosti kazalištu te mu je nužno omogućiti rast paralelan rastu i razvoju kazališta u svim drugim segmentima.

Ulaganje u edukaciju djelatnika u administrativnim i tehničkim službama također je nužno, posebice imajući u vidu stalne iskorake i potrebe, koje donosi tehnološka i informatička budućnost.

7. MARKETING - MARKETING MIX (7P)

Kako bismo osigurali nastavak kreiranja imidža kazališta, postizanje ugleda, privlačenje nove publike, a time i dodatne samostalne prihode, nužno je napraviti ozbiljnije iskorake na području marketinga.

To se ponajprije odnosi na pravovremeno i detaljno planiranje i pripremanje repertoara i novih predstava te uključivanje marketinga, promocije i prodaje istovremeno s početkom rada na predstavi. To će omogućiti zasebnu strategiju pozicioniranja i „prodaje“ svakog pojedinog naslova.

Kazalište je ograničeno novčanim sredstvima, stoga je potrebno kvalitetno s njima upravljati. No, kako bismo mogli kreirati marketinšku strategiju čiji je zadatak da na kraju donese dobitan potreban je kvalitetan budžet. Stoga, marketing smatram investicijom, a nikako troškom.

Kao voditelj marketinga svojim osobnim kontaktima osigurao sam značajne sponzorske dugogodišnje ugovore, koji su donijeli u proteklom periodu značajne iznose kazalištu, npr. Wiener osiguranje, Intesa PBZ banka, Unicredit banka, Lidl, Ford, HEP, a samim zaposlenicima dodatne koristi.

Kako bismo mogli osigurati značajnije sponzorske prihode nužno je riješiti temeljne preduvjete, kao što su nekvalitetan prostor, slaba percepcija važnosti i koristi marketinga, nepostojanje budžeta za taj segment, nemogućnost kvalitetnije promocije sponzora... Naime, sponzorstva očekuju protučinidbu i iznimno je važna stalna komunikacija te pravovremeno planiranje programa kako bi uspjeli ostvariti marketinške i prodajne ciljeve.

Kao ravnatelj ću moći komunikaciju Komedije i sponzora podići na još kvalitetniju razinu s pravovremenim planiranjem programa od strane kazališta, a sve to kako bi uključivanje sponzora u financiranje bilo moguće i učinkovito.

U marketinškoj teoriji važan je koncept marketing miksa – 4P (*product, place, price, promotion*). Marketing usluga u koje spadaju i osnovni proizvodi kazališta, kompliciraniji je od marketinga proizvoda pa je na njih mudrije primijeniti novi marketinški koncept 7P (*product, place, price, promotion, people, processec, physical evidence*):

- **Product** (proizvod) – Ključ dobrog marketinga je prije svega u dobrom proizvodu (usluzi). Stoga ključni naglasak mora biti na kvaliteti programa, odnosno predstava, koje privlače publiku i donose sponzore.
- **Place** (mjesto) – Distribucija, odnosno mjesto susreta s tržištem, je jedna od ključnih stvari. Stoga je bitno da iskoristimo tehnološke potencijale i digitalne mogućnosti te se dodatno približimo publici i organiziramo nove prodajne kanale u Zagrebu, te izvan grada.
- **Price** (cijena) – Strategije određivanja cijena kao i do sada primjenjivat ćemo ovisno o vrsti predstave i ciljne publike na početku sezone. Analiza kupovne moći ciljne skupine s jedne, i troškova produkcije s druge strane, bit će osnova za određivanje cijena.
- **Promotion** (promocija) – Kombinacijom oglašavanja, odnosa s javnošću, digitalnog marketinga i drugih elemenata promocije i komunikacije otvaraju put za dijalog s publikom i jačanje imidža. Tim kanalima ćemo ih informirati o predstavama i njihovim značajkama, popularizirati članove ansambla, promovirati proizvode i usluge te kreirati trendove. Cilj je pridonijeti ukupno dobrom i pozitivnom predstavljanju Komedije te stvaranju pozitivne slike u javnosti.
- **People** (ljudi) – Stalni posjetitelji i potencijalni pretplatnici ne mogu voljeti kazalište, niti se s njime poistovjetiti, ukoliko ga ne vole njegovi zaposlenici. Zadovoljni umjetnici su ključ u prodaji uspjeha i kvalitetnom odgovoru publike.
- **Processes** (procesi) – Aktivnosti s jasnim interakcijama s našim pretplatnicima. Ogladni primjer jest pretplata za svečanu premijeru, gdje je pretplatnicima omogućena potpuna VIP usluga (taxi vozilo u dolasku i odlasku, piće dobrodošlice, nakon premijere razgovor sa umjetnicima...). To je pokazatelj kvalitetnih procesa, mogućnosti i brige za svakog pojedinog pretplatnika.
- **Physical evidence** (dokazi) – Potencijalnim pretplatnicima ćemo pružiti dokaze svog rada i dokaze pozitivnog iskustva drugih pretplatnika, što ćemo realizirati putem odnosa s javnošću, programima vjernosti i drugim programima u smislu stvaranja razumijevanja i međusobnog poštovanja...

8. PROMOCIJA

Svrha promocije je osvijestiti da je Komedija institucija u kojoj se ostvaruju jedinstveni umjetnički projekti najviše produkcijske razine, koji okupljaju široki krug publike. U prvi plan komunikacije bitno je staviti samo kazalište, a potom programe predstave i njegove aktere.

Osigurat ću stalnu, proaktivnu i pozitivnu komunikaciju putem klasičnih medija, ali i putem društvenih mreža, koje su u novo doba osnova komunikacije sa sve zahtjevnijim javnostima.

S tim u svezi realizirat će se ulaganja u promociju i oglašavanje na društvenim mrežama, ulaganja u komuniciranja s javnostima, koje zahtijeva iznimnu profesionalnost, stalnu edukaciju zaposlenika te suradnju s vanjskim stručnjacima.

U pogledu uporabe klasičnih načina oglašavanja koristit će se *city light* plakati (klasični i digitalni), banneri preko ulice, jumbo plakati, advertoriali u tisku, letci u turističko informativnim centrima, hotelima i sl. te oglašavanje na TV i radio postajama. Oglašavanja na TV i radio postajama te tisku odnosi se na značajan dio naše publike koja nije na društvenim mrežama (umirovljenici).

Poseban projekt koji je pokrenut s dosadašnjim sponzorima bit će zamjena starih jumbo plakata na kazalištu sa primjerenim video zidovima na kojima će 24h biti najave cjelokupnog repertoara.

S tim u svezi bit će potrebno paralelno ulaganje u kvalitetnu video produkciju - produkcija tematskih trailera i kratkih filmova (npr. making of ili behind the scenes), snimke glumaca koji pozivaju na predstave, prilagođene najave (u suradnji s dramaturgom). Svaka predstava će biti snimljena za potrebe arhive, no u kvaliteti koja se može koristiti i za prikazivanje.

9. PRODAJA I ODNOSI S PUBLIKOM

Kazalištu Komedija svakako je prioritetna postojeća, stalna publika, pa je jedan od važnijih pojedinačnih ciljeva izgradnja trajnih odnosa s njom.

Planiram analiziranje profila postojeće publike kroz širenje baze podataka te uvažavanje povratnih informacija o postojećim programima, kako bi se nastavile dosad uspješne programske sastavnice. Aktivnosti obuhvaćaju istraživanje publike klasičnim i inovativnim, elektroničkim metodama te uspostavljanje komunikacije s publikom on-line putem.

Razvoj i privlačenje nove publike problem je s kojim se susreću kazališta diljem Europe, obzirom da kazališna publika stari, a nove generacije, npr. mladi poslovni ljudi nemaju naviku i vremena za odlazak na kazališne predstave.

S obzirom na projekte koji će se realizirati u predstojećem strateškom razdoblju, potrebno je utvrditi profil potencijalne publike, kako bi se na makro razini oblikovala marketinška strategija, ali i razvijale mikro strategije. Publika Komedije podijeljena je na više ciljnih skupina i nužno je svakoj ciljnoj skupini pristupiti na drukčiji način te koristiti zasebne strategije.

Matineje za djecu na kojima bi izvodili mjuzikle i operete za djecu renomiranih autora. Djeca i mladi potencijalno su naša dugoročna publika, što jest sustavni pristup u razvoju publike, a što financijski u značajnom iznosu kontinuirano sufinancira EU kroz svoje namjenske projekte.

Uz dosadašnje pretplate uvodili bi postepeno i dodatne kao što su Studentska i Obiteljske pretplate, kojima bi roditelji, odnosno bake i djedovi, vodili djecu i unuke na naše predstave. Proširivanjem baze sadašnjih i potencijalnih pretplatnika bi se također realiziralo kroz strukovne udruge te planiranjem novih projekata i aktivnosti, kroz koje planiram povećati prodaju.

Osnivanjem Kluba ljubitelja kazališta Komedija stvorili bismo dodatni donatorski program. Naime, u sklopu Kluba bismo planirali dvije kategorije donatora: fizičke osobe koje bi pozivali na generalne probe predstava (osim pozivanja na predstave omogućili bi im popuste na kupnju ulaznica i pretplate) te pravne osobe (koje ne traže ništa za uzvrat, već to čine iz korporativne društvene odgovornosti), a čije predstavničke pozivamo na premijere predstava. Članovi kluba mogu sudjelovati na probama kako bi dobili uvid u nastajanja predstava.

Komediji se pravovremenim planiranjem programa i rada otvara prostor za i kvalitetna iznajmljivanja prostora. Poseban potencijal je prostora Jazz@Cabaret kluba Kontesa.

10. DOMAĆA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Domaća gostovanja kazališta Komedija redovito se održavaju, ali prvenstveno s dramskim te rjeđe sa glazbeno scenskim programima.

Planiranom uspostavom partnerstava s domaćim i inozemnim kazalištima (koprodukcije) otvorila bi se suradnja među ansamblima i kreativnim timovima, te mogućnosti rada na zajedničkim projektima.

Komedija je, bez većeg kontinuiteta, gostovala u inozemstvu. Međutim, mogućnosti su daleko veće od realiziranih aktivnosti. Zato ću nastojati otvoriti suradnju sa kazališnim kućama u Austriji, Mađarskoj, Sloveniji i zemljama u okruženju koje njeguju sličan repertoar.

Uspješna suradnja sa Operom Narodnog gledališča Slovenije, gostovanje na Festivalu Ljubljana, tradicionalno gostovanje na festivalu Mostarsko proljeće, kao i gostovanje u Beču ukazuju na potencijal međunarodne suradnje, te mogućnosti gostovanja kazališta na europskim i drugim svjetskim scenama.

Članstva u međunarodnim asocijacijama izvedbenih umjetnosti (ISPA, EFA, EATC European Theatre forum), kao i suradnja sa NAMT (National American Musical Theatre), donosi velike mogućnosti međunarodne suradnje te razmjene kvalitetnih informacija i iskustava.

Međunarodna suradnja povlači za sobom mogućnosti koprodukcija kao i pristupanje Europskim fondovima. Fond prekogranične suradnje, Kulturna i kreativna Europa 2021. - 2027. su neki od fondova gdje bi kazalište uz dobru i kvalitetnu pripremu moglo aplicirati.

11. NAKLADNIČKA DJELATNOST

Ugled kazališta u zagrebačkoj i hrvatskoj javnosti te njegova bogata baština omogućuju i jaču aktivnost na području nakladništva.

Stoga ću pokrenuti, sukladno dosadašnjem iskustvu, digitaliziranje notnog i arhivskog materijala te objavljivanje atraktivnih sadržaja o kazalištu i njegovoj povijesti.

Time ćemo, sukladno Zakonu o arhivskoj građi kvalitetnije zaštititi kazališne materijale, provesti informa-

tizaciju arhive, pravovremeno napraviti izlučivanje arhivskog materijala i osloboditi prostore gdje se sada u lošim uvjetima čuvaju. Također ćemo osigurati dostupnost cjelovitih informacija.

Sukladno potrebama promocije i arhive potrebno je snimanje predstava koje su originalno pisane za kazalište, a koje se može financirati iz domaćih i inozemnih natječaja.

Dio arhivskih materijala ćemo učiniti dostupnima javnosti, popularizirati ih i komercijalizirati.

12. KADROVSKI PLAN

Prema Unutarnjem ustrojstvu i Sistematizaciji radnih mjesta uočljiv je manjak nekih kadrova prema parametrima veličine i kvalitete ansambla, potencijalima povećanja vlastitog prihoda.

Na dan 31. prosinca 2020. po sistematizaciji je raspoloživo 239 izvršitelja, a uposleno je 192, što je 20% upražnjenih mjesta. Sigurno je da sva nepopunjena radna mjesta nisu neophodna kazalištu. Također nove potrebe već traže promjenu sistematizacije, čime bi zadovoljili potrebe produkcije, ujednačili kvalitetu ansambala, radne mogućnosti uposlenika i tehnoloških promjena koje su već za nama.

U zadnje vrijeme ansambli su se djelomično kvalitetno popunili, no nadolazeći period i strateško promišljanje tražiti će obnovu među solistima pjevačima, kvalitetnu popunu zbora, posebno brigu o baletu.

Popunjavanja ansambla orkestra kroz stručne komisije (audicije) podigle su kadrovsku kvalitetu, pa je to primjer smjera u kojem namjeravam ići, uz stalna poboljšanja pri daljnjem odabiru članova svih ansambala.

Kadrovski izvještaj za 2020. godinu donosi popis 36 slobodnih radnih mjesta. Sukladno razgovoru s Osnivačem i novoj sistematizaciji na godišnjoj će se osnovi donositi detaljni planovi upošljavanja.

Iz Planova odlaska u mirovinu vidimo da su već 2021. potrebna kadrovska rješenja za bitna mjesta inspicijenta i voditelja tehnike. U narednom periodu planom odlaska u mirovinu bit će upražnjena sistematizacijom sljedeća radna mjesta:

2021. dramska glumica/pjevačica; operna pjevačica/solist; kostimograf; dostavljač;

2022. rukovoditelj centralnim grijanjem i klima uređajima; majstor maske;

2023. dramski glumac/pjevač; blagajnik; član zbora;

2024. član zbora; krojač/garderobijer; dramski glumac/ pjevač; portir/telefonist;

Sukladno tehničkom i tehnološkom razvoju, drugačijom strukturom i preraspodjelom postojećih zaposlenika i novom sistematizacijom planiram omogućiti učinkovitije korištenje raspoloživih ljudskih potencijala, te osigurati kvalitetniji rad, što će donijeti dodatne prihode.

13. REPERTOAR

Predloženim repertoarom, sukladno zadanim financijskim okvirom koji je propisan ovim natječajem, nastaviti će programski kontinuitet i tradiciju po kojem je kazalište *Komedija* poznato te postaviti na pozornicu klasične i suvremene komade svjetske i domaće literature. U skladu s programskim okvirom, kazalište *Komedija* će u narednom periodu prezentirati autentična ostvarenja hrvatske baštine, dostupna djela svjetske glazbene i komediografske scene, suvremene domaće autore, kao i specifičnost kolorita zagrebačkog miljea.

SEZONA 2021./2022.

DRAMSKE PREDSTAVE

Branislav Nušić, Ožalošćena porodica

/Uvršteno temeljem prijedloga v.d. ravnatelja Damira Lončara, što ga je svojim zaključkom usvojilo Kazališno vijeće kazališta komedija. /*Ukoliko do završetka ova sezone Nušićeva, Ožalošćena porodica ne bude spremna za premijeru, ili dovedena do visokog stupnja dovršenosti predložiti će zamjenski naslov/

Nastavno navedeni naslovi su dovoljni da se pravovremeno krene u rad na prvoj dramskoj premijeri naredne sezone.

Boris Senker, Plautina – praižvedba

Ova „smućena komedija u tri čina i s prologom a ima i pjevanja“, kako ju je nazvao sam uspješni i glasoviti suvremeni komediograf, kojeg znamo na Kaptolu nazivati „Kućnim piscem“, još nije, unatoč neprijepornoj vrsnoći, praižvedena.

Prepoznatljivim autorskim komičnim diskursom ispisano je djelo, što se gotovo tek duhovito referira na dugu europsku (još od antike), kao i hrvatsku tradiciju (od renesanse – Držić) spisateljskih posizanja za Plautovim motivima i karakterima. Jer spisateljska imaginacija, vrlo brzo, Senkera odvodi u budućnost, gdje će – za njega posve očekivano – pronaći suvremeni Zagreb!

Alan Ayckbourn, Absurd Person Singular

Ova komična uspješnica suvremenika, odmah po praižvedbi je krenula putem pune afirmacije, da bi se razmjerno brzo učvrstila na brojnim repertoarima širom svijeta.

Ovakav uspjeh sigurno omogućava i skromna zahtjevnost prema opremanju produkcije, te broju dramskih likova. Međutim, samo su to preporučljive pretpostavke. Istinski uspjeh, jedino jamče briljantni dijalozi triju bračnih parova, presudno obilježeni osebjunim Ayckbournovim, gotovo nenadmašnim, minucioznim i ne manje efektivnim komičkim talentom.

William Shakespeare, Na tri kralja ili kako hoćete

Jedna ne samo od najslavnijih, nego i najčešće izvođenijih Shakespearovih djela. Stoljećima je integralnim dijelom „željeznog repertoara“ na globalnoj razini.

U najkraćem, strukturirana je u dvije paralelne, ali i sadržajno dramaturški različite radnje. Jedna je – samo prividno – jednostavna komična ljubavna igra, ali u suštini preispitivanje granica društvene prihvatljivosti seksualnosti. Druga je prividno tek spletko i „namještaljka“, ali zapravo je stanoviti vid tragedije pojedinca - usamljenika. Gotovo pa determinirana većini „drugačijih“.

Objedinjenje je ispisano u formi manirističke komedije. Ona pak jamči „sretan završetak“.

Ova je komedija uvijek na pravoj adresi ukoliko je suočimo s moćnim ansamblom. Jasno naša kuća ga ima! Doduše, neophodna je „vanjska suradnja“ zbog činjenice da dio uloga neizostavno valja povjeriti odreda izrazito mladim djevojkama i mladićima. Zato nam je jedini najbolji partner Akademija dramskih umjetnosti. Budući je i ta buduća suradnja u načelu dogovorena, zaista nema razloga odgađati taj sretni susret s velikim djelom!

MJUZIKL

Andrew Lloyd Webber/T. S. Eliot, *Cats* /Mačke

Cats je puno više od predstave, to je fenomen, jedna od možda prijelomnih predstava u suvremenom komercijalnom teatru koja već 30 godina pali i žari svijetom. Andrewu Lloyd Webberu donijela je status jednog od najutjecajnijih ljudi u svijetu kazališta. *Cats* nije pitanje pop već opće kulture, jedan je od najvećih klasika mjuzikl žanra, i jedan od najduže igranih mjuzikala u povijesti. Nastao je prema djelu T.S.Eliota „Old Possum’s Book of Practical Cats“ iz 1939. Mjuzikl predstavlja priču o plemenu mačaka zvanih *Jellicles* i noći u kojoj izvode „Jellicle izbor“ kada odlučuju o mački koja će se uzdići do Heavisidovog sloja i vratiti u novi život. Jedan je od najnagrađenijih mjuzikala. Na West Endu je osvojila Olivier nagradu i Evening Standard nagradu za najbolji mjuzikl. Broadwayska produkcija ja osvojila čak sedam Tony nagrada. Nakon svjetske premijere, mjuzikl *Cats* je predstavljen u više od 30 zemalja, preveden na više od 10 jezika te ga je pogledalo više od 50 milijuna ljudi diljem svijeta. Obje originalne produkcije, Londonska i Broadwayska su osvojile Grammy nagradu. Nezaobilaznu pjesmu *Memory* otpjevalo je preko 150 glazbenika, od Barbra Streisand i Johnny Mathisa do Liberacea i Barry Manilowa. Postavljanjem ovog klasika na repertoar Kazalište Komedija može pokazati svu svoju raznolikost kadrova i umjetnički talent ansambala. Unatoč neobičnoj premisi koja je u početku odvrćala investitore, pokazalo se da je mjuzikl postigao neviđen komercijalni uspjeh.

SEZONA 2022./2023.

DRAMSKE PREDSTAVE

Vrtlar, /radni naslov/ Biljana Čakić po romanu uspješnog poljsko-američkog romanopisca i dvostrukog predsjednika američkog PEN-a Jerzy Kosiński (Being There- Prisutnost) Na osnovu romana Kosinski je napravio scenarij za film „Dobro došli, gospodine Chance“ za kojeg je poznati glumac Peter Sellers dobio Zlatni globus a scenarij je uvršten na 81. mjesto na listi 101 najboljih scenarija ikada napisanih. Biljana Čakić je filmska i kazališna redateljica dobitnica domaćih i međunarodnih nagrada /Na Danima hrvatskog filma u Zagrebu dobila je nagradu za najbolju režiju, najbolji film, najbolji dokumentarac, nagradu kritičara Oktavijan, nagradu »Zlatnu golubicu« za etički doprinos. 2001. godine dobila je državnu nagradu »Vladimir Nazor« za doprinos na području kulture i posebno priznanje publike za najbolji film desetljeća. Iste je godine njen film *Dečko kojemu se žurilo* predstavljao Hrvatsku u natjecanju za Oscara./Na temelju viđene koncepcije naručio sam dramaturgiju. Radi se o vrlo duhovitoj i inteligentnoj satiri, koja kao da je pisana za današnje vrijeme i okruženje. Osim toga je i neka vrsta „filozofskog djela“ s antropološkim točnostima a govori o tome kako od malo mentalno zaostalog vrtlara postati Predsjednik nacije.

Marija Jurić Zagorka, Jalnuševčani

Ovo je jedino djelo proslavljene hrvatske spisateljice pisano za kazalište. Obilježeno je njezinim prepoznatljivim izravnim i neposrednim književnim pristupom kojim iz pozicije satiričarke problematizira fenomen malograđanštine. Kroz literaturno uprizorenje uspijeva oblikovati nekoliko u potpunosti zaokruženih dramskih karaktera. Bolje rečeno Jalnuševčani nude nekoliko iznimno zahvalnih likova našem dramskom ansamblu.

Yasmina Reza, Razgovori nakon pogreba

Svjetski afirmirana suvremena autorica čija su se djela već „uhodala“ u aktualnim repertoarima brojnih svjetski uglednih zemalja.

Ovim djelom, ispisanim njezinim karakterističnim stilom, nudi nam suvremenu komediju kojom se propituju osnovne vrijednosti sjećanja. Na dotada proteklog života njihove obitelji, ali i svaki protagonist za sebe napose. Usredotočenost upotpunjuje privremena izdvojenost likova iz društvene zajednice. Kroz taj proces, iskazan najčešće britkim asocijativnim replikama, izranja prepoznatljivi i neodoljivi autoričin humor. Zahvalan ansamblu, neodoljiv suvremenom gledateljstvu.

OPERETA**Ivan pl. Zajc, Viteška priča/Vještice iz Boissya/**

Kad je Zajc došao u Beč, Bečom su tada vladale melodije Johanna Straussa, Carla Millöckera i Splićanina Franza von Suppéa. No Zajc se kao Giovanni von Zaytz ubrzo afirmirao pa su njegova djela vedroga glazbenog kazališta, *Momci na brod*, *Fitzliputzli*, *Lazaroni iz Napulja* i druga, a posebice *Boissyjska vještica*, stekla veliku popularnost.

Spektaklopera, kako ju je skladatelj odredio, u tri čina *Die Hexe von Boissy (Boissyska vještica)*, vjerojatno najbolje Zajčevo djelo iz bečkog razdoblja, nastala na tekst austrijskog pjesnika Karla Coste (1832-1907), praižvedena je 24. travnja 1866. također u Carltheateru. Skladao ju je za austrijsku sopranisticu Amalie Materna (1844-1918), koju je otkrio kao operetnu subretu u Grazu. Ona će kasnije postati glasovita wagnerijanka koju je Richard Wagner odabrao za Brünnhildu u *Prstenu Nibelunga* na prvim Bayreuthskim svečanim igrama 1876. i povjerio joj Kundry na praižvedbi *Parsifala* 1882. godine. *Boissysku vješticu* Zajc je predstavio u Zagrebu 1870. i do 1915. izvela se 59 puta.

Godine 1938. tadašnji ravnatelj zagrebačke Opere Krešimir Baranović povjerio je redatelju, dramatičaru, kritičaru i teatrologu dr. Marku Fotezu da prilagodi libreto ukusu suvremene publike kako bi se ta vrijedna glazba izvodila i u novije vrijeme. Nastala je tako Viteška ljubav koja je svoju prvu izvedbu doživjela tek 1953. u kazalištu *Komedija* pod ravnanjem Maksa Mottla sa solistima Melitom Kunc, Đanijem Šeginom, Marijanom Kunštom i Tugomirom Alaupovićem. Nakon 70 godina ponovnim postavljanjem u našem kazalištu uz suvremeni pogled a u suradnji sa Muzičkom akademijom uvjeren sam i na veliko zadovoljstvo našeg gledateljstva, predstaviti ćemo uspješno i značajno djelo hrvatskog skladatelja Ivana pl. Zajca. U suradnji s Hrvatskim društvom skladatelja digitalizirati ćemo materijale, napraviti audio i video zapis te time očuvati nacionalnu kulturnu baštinu.

MJUZIKL**Stephen Schwartz/Winnie Holzman, Wicked**

Mjuzikl *Wicked: The Untold Story of the Witches of the Oz /Neispričana priča o vješticama iz Oza/* nastao je prema noveli *Wicked* Gregorya McGuirea iz 1995. Riječ je o dvosatnom mjuziklu koji donosi priču o zloj vještici sa Zapada, i naravno, dobroj vještici sa Sjevera iz poznatog djela *Carobnjak iz Oza*. Ispričana

je na jedan sasvim drugačiji način ispreplićući se kroz ljubav i mržnju. *Wicked* je nevjerojatan spoj pjesme i plesa, jedna od prekretnica ovog žanra, osuvremenjivanjem i moderniziranjem glazbene forme krenuvši prema pop glazbi postigla je veliki uspjeh. Mjuzikl kao kazališni žanr je dobio novu publiku a rezultat toga je da je nedavno postao peta najdugovječnija predstava na Broadwayu. Kazalište *Komedija* postavljanjem na scenu ovog mjuzikla može se pokazati kao suvremena kazališna kuća koja prati trendove ove specifične umjetnosti.

SEZONA 2023./2024.

DRAMSKE PREDSTAVE

Mate Matišić, praižvedba komedije

Temeljem prethodnog dogovora, nedvojbeno najuspješniji i najugledniji suvremeni nam hrvatski komediograf, preuzeo je obvezu, po narudžbi Komedije, napisati novo djelo.

Vlaho Stulli, Kate Kapuralica

Ovim repertoarnim izborom samo slijedim misiju našeg kazališta. Jasno, radi se o jednom od najvećih komediografskih ostvarenja u sveukupnoj povijesti hrvatske drame. Međutim, ovo antologijsko djelo, napisano još 1803. godine, ujedno nudi osebujno dramaturško rješenje prikladno i za suvremeno redateljsko čitanje, kao i temu od interesa gledateljstvu.

Sarah Ruhl, In the Next Room (or The Vibrator Play)

Suvremena, iznimno ugledna američka spisateljica, ovim nam djelom nudi sjajnu i zahvalnu komediju o muško-ženskim odnosima. Štoviše, tematizirajući prije svega položaj žene u društvu ni malo slučajno za vrijeme radnje odabire zadnja desetljeća 19.st., kako bi i time podvukla svevremenost ovog problema. Komedija je i duhovita i tužna, ali iz aspekta tzv. „Novog Novog“, posebno je intrigantna važna sastavnica djela – isticanje problema čovjekove usamljenosti i frustriranosti.

Jurij Poljakov, Jare u mlijeku

Suvremeni je i karizmatični ruski pisac svjetskog ugleda. Njegov prepoznatljivi satirički iskaz najčešće se ilustrira citatom: „...kada slušamo pjevače bez glasa, nerijetko i bez sluha, a život nam određuju političari koji za vrijeme svojih mandata nisu donijeli niti jednu ispravnu odluku.“

Postavljanje komedije „Jare u mlijeku“ dodatno je aktualiziranje našeg dramskog repertoara. Posebice u području satiričkog iskaza.

OPERETA

Srećko Albini, Barun Trenk

Opereta *Barun Trenk* (1908.) predstavlja vrhunac stvaralaštva Srećka Albinija. Iako je glazba skladana pod utjecajem bečke operete, autor je vješto isprepleo uobičajene operetne zaplete i živopisne prizore iz života slavonskog sela. Elementi slavonskog folklora poslužili su, uz efektnu instrumentaciju, kao publici privlačno lokalno koloriranje, prisutno i u austrijskim i mađarskim operetama onoga doba. Jedna od najboljih a ako ne i najbolja Hrvatska opereta već duže kao i naša publika čeka da ponovno zasja uz izvrstan ansambel na pozornici Kazališta *Komedija*.

MJUZIKL**Jasenka Houra/Ines Prajo: Dubrava blues**

Ideja za mjuzikl radnog naslova „Dubrava blues“ nastala je iz potrebe da se održi tradicija domaćeg mjuzikla proizvedenih originalno u kazalištu Komedija.

Zagrebačka škola mjuzikla izrasla je upravo iz umjetničkih potencijala ovog kazališta i potvrdila kako publika posebno cijeni suvremene glazbene predstave koje nastaju kreativnom suradnjom domaćih autora.

Fenomen pop grupe «Prljavo kazalište» obilježio je povijest Zagreba i Hrvatske od osamdesetih godina do danas, te njihov opus, posebice Zagrepčani vezuju za iznimne i značajne događaje u nacionalnoj povijesti. Njihove pjesme, stihovi i teme koje obrađuju stvorile su određeni prepoznatljivi sentiment, vezan za Zagreb, osobito za zagrebački radnički kvart – Dubravu.

Lik mladića sa zagrebačke periferije, poštenog ali gnjevnog, nesretnog i izgubljenih iluzija, srca punog ljubavi za domovinu i obitelj, plemenitog gubitnika – postao je svojevrsni stereotip njihovih pjesama i model za identifikaciju mnogim mladićima koji su stasali u prvu zrelost ratnih devedesetih. Njihove priče, dileme i gubici opjevani u najvećim hitovima Prljavog kazališta pričaju priču zagrebačke povijesti od Domovinskog rata do današnjice, pričaju priču o jednom specifičnom vremenu, o jednom posebnom mikrokozmosu i njegovoj supkulturi. Upravo se to nameće kao idealna tematska inspiracija za kazališnu formu glazbene predstave.

Zato smo pristupili razgovorima s glavnim autorima iza pjesama Prljavog kazališta – autorom glazbe Jasenkom Hourom, te s autoricom njihovih najpoznatijih stihova, Ines Prajo. Oni su s iznimnom radošću prihvatili ideju za stvaranjem originalnog glazbeno-scenskog djela koje bi nastalo na naručeni libreto. U tom bi se budućem mjuziklu koristili neki od najpoznatijih hitova «Prljavog kazališta» (Lupi petama, Ruža Hrvatska, Heroj ulice) ali bi mnoge nastale i namjenski za potrebe radnje u libretu i po pravilima žanra.

Autora libreta potražili bi među književnicima koji se posljednjih godina intenzivno bave zagrebačkim temama, te bi se za konačan izbor određenog imena odlučilo nakon čitanja predloženih sinopsisa zainteresiranih autora.

Kako je riječ o dugotrajnom umjetničkom procesu koji zahtjeva suradnju svih uključenih od samih početaka (kompozitor, autor libreta, autor stihova, redatelj, dramaturg), predviđam da bi do konačnog rezultata trebalo proći oko dvije godine.

No, jedan takav projekt mogao bi postati novi amblematski naslov kazališta *Komedija* i donijeti ono što svi priželjkuju: sjajnu domaću pop glazbu koja povezana s visoko kvalitetnim kazališnim sadržajem (libreto, glumci, pjevači, produkcija) nadilazi okvire popa i postaje umjetnički iskorak koji može biti značajan za sveukupnu hrvatsku kulturu.

Jer kako bi rekli Prljavci u jednom od svojih najčuvenijih hitova: ti i ja, mi smo korak sad od sna.

WSEZONA 2024/2025.**DRAMSKI PROGRAM****Marin Držić, Dundo Maroje**

Držim u potpunosti nepotrebnim obrazlagati ovaj repertoarni odabir.

Tek imam potrebu napomenuti kako ovo svijetom proslavljeno Držićevo djelo, stjecajem okolnosti, dosada nikada nije uprizoreno u našem Kazalištu. Golem je to artistski izazov, prije svega dramskom ansamblu *Komedije*.

Joe Orton, Mali glas

Danas već svjetski prepoznato iznimno djelo praižvedeno je u National Theatre u Londonu. Za samo dvije godine postavljeno je i na Broadwayu, da bi potom prema njoj slavni Mark Herrman snimio i filmsku uspješnicu zadivljujuće vrsnoće.

Ovu suvremenu komediju, dramsko-komične fabule, posebno je poticajna za naše kazalište. Uostalom jedino je u Hrvatskoj istinski pozvano na njegovo postavljanje budući da realizacija zahtijeva izuzetno kvalitetnu i glumicu i pjevačicu, kao i sudjelovanje malog orkestra.

Ivo Brešan, Predstava Hamleta u Mrduši Donjoj

Od same svoje praižvedbe, prije pedesetak godina, ova je Brešanova komedija prepoznata ne samo kao antologijsko ostvarenje, nego i kao naslov kojemu je zajamčeno mjesto među najvišim komediografskim dosezima naše dramske literature.

Komedija se kontinuirano izvodi u Hrvatskoj i u mnogim europskim zemljama. Nakon, davne praižvedbe u Teatru ITD u nekoliko je navrata postavljana u Zagrebu. Vjerujem kako konačno valja i ovo djelo po prvi puta postaviti u *Komediji*. Na zadovoljstvo gledateljstva, ali i ansambla.

Praižvedba recentnog hrvatskog djela

Odabir će biti vršen među što recentnijim ostvarenjima jednog od laureata Nagrade „Marin Držić“. Rečeni „Držić“ već tradicionalno jamči vrhunski stručni odabir među najboljim mladim hrvatskim dramskim piscima, ali i financijsku potporu Ministarstva kulture RH.

OPERETA**Johann Strauss ml. Die Fledermaus /Šišmiš**

Opereta nad operetama kako su ovo djelo hvalili Liszt, Wagner, Brahms, kao i Toscanini, Karajan i Bernstein. Gustav Mahler prozvao ju je »najboljom komičnom operom« Praižvedena je 5. travnja 1874. u Beču. Libreto operete napisali su Richard Genée i Karl Haffner na temelju farse »Zatvor« Juliusa Rodericha Benedixa i vodvilju »Le révellion« Henria Meilhaca i Ludovica Halévya. Raskošna i duhovita postala je diljem svijeta glazbeno-scenski spektakl kojim se obilježava silvestarska noć na najvećim glazbenim pozornicama. Strauss mlađi kao najveći svjetski kompozitor opereta često postavlja pred glazbeni ansambl vrlo teške zadatke i stoga ne čudi da se prema ovom glazbeno scenskom djelu mnogi znalci odnose s velikim poštovanjem. Straussov Šišmiš u našem ansamblu ima dokazanog protagonista a u zagrebačkom miljeu vjernu publiku.

MJUZIKL**Claude-Michel Schonberg/Alain Boublil – Les Misérables /Jadnici**

Les Misérables ili kolokvijalno *Les Mis* ili *Les Miz* pjevana je glazbena adaptacija istoimenog romana Victora Hugoa iz 1862. Dio lektire u književnosti ovaj izvorno francuski „mjuzikl“ je dio i kazališne lektire. Premijerno je izveden u Parizu 1980. godine u režiji Roberta Hosseinaa. Zahvaljujući *Kazalištu Komediji*, u Lisinskom smo gledali *Jadnike* samo dvije godine nakon pariške praižvedbe. Pravi uspjeh doživljava adaptacijom producenta Camerona Mackintosha koja se u Londonu izvodi od listopada 1985. godine sa do sada preko 14000 predstava, što ga čini najdugovječnijim mjuziklom na West Endu i drugim najdugovječnijim mjuziklom na svijetu. Jadnici su iako naslovljeni kao mjuzikl u biti pop-opera u kojoj se, za razliku

od mjuzikla, cijeli tekst pjeva. Već dugo na listi želja *Kazališta Komedije*, vrijeme je da se i uspješno na njenu scenu postavi.

Redatelji

U realizaciji programa predlažem domaće redatelje kao što su Krešimir Dolenčić, Ozren Prohić, Janusz Kisza, Paolo Magelli, Zoran Mužić, Dora Ruždjak Podolski, Vito Taufer, Samo Strelec, Judita Gamulin, Mateja Koležnik, Marina Pejnović, Hrvoje Korbar, Ivan Pejnović. Omogućiti ću mladim redateljima da pokažu znanje i talent u stjecanju dragocjenog iskustva s našim ansamblima. Također ću u međunarodnoj suradnji nastojati dovesti eminentna imena iz kazališnog svijeta, napose iz glazbeno-scenskog žanra.

Rezervni naslovi :

Toby Marlow/Lucy Moss: ŠEST (Six)

Šest je britanski mjuzikl koji se nametnuo kao svojevrsni pop fenomen u posljednjih nekoliko godina. Ovaj mjuzikl napisalo je dvoje posve mladih ljudi (26 im je godina) dok su studirali na umjetničkoj akademiji u Cambridgeu.

Nakon što je izveden na Edimburgh Findge Festivalu započeo je trijumfalni put do velikih pozornica, preko West Enda do Broadwaya. Priča prati šest žena Henrika osmog koje se susreću kao pop pjevačice i natječu za istaknutu solo poziciju, a kriterij po kome će biti izabrane određuje se po tome koja je od njih imala najteži i najmučniji život kao supruga čuvenog Tudora. Svi znamo da ženama Henrika osmog nije baš išlo najbolje, a njihove sudbine najbolje ilustrira popularna brojalica «divorced, beheaded, died - divorced, beheaded, survived» (rastavljena, odrubljene glave, umrla - rastavljena, odrubljene glave, preživjela). Upravo te sudbine čine okosnicu zabavne, duhovite fabule u kojoj se ove žene i pjevačice nadmeću kojoj je bilo najgore. Na kraju zaključuje da to nije ni bitno i da svoj glazbeni put nastavljaju kao pop grupa.

Kako se mladi autori kunu u utjecaj suvremene pop glazbe, posebno autora kao što su Lady Gaga i Beyonce (Toby Marlow ih u jednom interviewu naziva svojim «majkama») glazbeni hitovi u ovom mjuziklu ogledalo su zapadnog komercijalnog pop/rock izraza i kao takvi mogli bi biti izrazito privlačni mladoj publici. U predstavi se nevjerojatnom brzinom izmjenjuju duhoviti dijalozi, monolozi, lako pamtljive pjesme i eksplozivne koreografije.

Ovaj moderni glazbeno-scenski spektakl poseban je i po tome što uvodi novi, sve popularniji žanr komornog mjuzikla. Samo šest izvođačica bez zbora, baleta ili potrebe za velikim orkestrom (izvodi se uz prošireni rock band) na sceni, proizvede ogromnu količinu pozitivne energije i zabave pa se nadam da bi i na Kaptol mogao privući toliko željene mlađe naraštaje publike.

SATURDAY NIGHT FEVER - Groznica subotnje večeri Barry Gibb/Maurice Gibb Poznati filmski klasik s John Travoltom adaptiran u hit mjuzikl s glazbom grupe Bee Gees i ostalim hitovima iz filma. Disco glazba ne ostavlja nikog ravnodušnim. Pjesme kao *Staying Alive*, *You Should Be Dancing* i *Night Fever* razlog su zašto je ovaj mjuzikl jedan od najuspješnijih tzv "jukebox" mjuzikla /

Stephen Sondheim INTO THE WOODS - U šumi

Stephen Sondheim je jedan od najvećih autora američkog mjuzikl žanra. Njegov mjuzikl *U šumi* je i njegov najpopularniji mjuzikl. Priča u kojoj se isprepliću klasične bajke kao što su *Pepeljuga*, *Crvenkapica* i *Trnoružica*, u kojoj svi likovi nalaze nove spoznaje o životu u sebi kada god se s nekim ciljem zapute "u šumu". Ujedno komičan i dramski, ovo je art klasik mjuzikl žanra. To je možda i najkvalitetniji mjuzikl što se tiče umjetničkog izražaja koji zahtjeva posebno dobre glumce i pjevače.